

249002

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249002

เรโซเนเตอร์หยุดแถบขนาดเล็กสำหรับการสื่อสารไร้สายสองย่านความถี่
SMALL BANDSTOP RESONATOR FOR DUAL-BAND WIRELESS COMMUNICATION

วรชัย ศรีสมุดคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ๒๕๕๓

พ.ศ. ๒๕๕๓

600253506

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249002

เรโซเนเตอร์หยุดแถบขนาดเล็กสำหรับการสื่อสารไร้สายสองย่านความถี่

วรชัย ศรีสมุดคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2553

Small Bandstop Resonator for Dual-Band Wireless Communication

Worachai Srisamudkam

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering
Department of Computer and Telecommunication Engineering
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2010

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

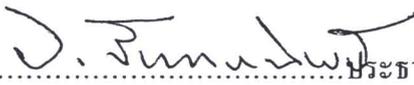
หัวข้อวิทยานิพนธ์ เรโซเนเตอร์หยุดแถบขนาดเล็กสำหรับการสื่อสารไร้สายสองย่านความถี่

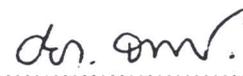
เสนอโดย ว่าที่ร้อยตรี วรชัย ศรีสมุคคำ

สาขาวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ปุณยวีร์ จามจรีกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

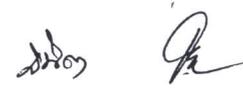

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประศาสน์ จันทราทิพย์)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ปุณยวีร์ จามจรีกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชัยพร เขมะภาคะพันธ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พีรเดช ฌ น่าน)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตร์น้อมรัตน์)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เรโซเนเตอร์หยุดแถบขนาดเล็กสำหรับการสื่อสารไร้สาย สองย่านความถี่
ชื่อผู้เขียน	วรชัย ศรีสมุดคำ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ปณณวีร์ จามจรีกุล
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

249002

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอหลักการในการออกแบบและสร้างวงจรเรโซเนเตอร์หยุดแถบขนาดเล็กสำหรับการใช้งานในโครงข่ายสื่อสารแบบไร้สายสองย่านความถี่ โดยตัวเรโซเนเตอร์หยุดแถบที่นำเสนอจะทำหน้าที่เสมือนเป็นวงจรกรองผ่านแถบ 2 ย่านความถี่ ซึ่งจะแยกย่านความถี่ต่ำและย่านความถี่สูงที่ต้องการใช้งานออกจากกันโดยใช้ทฤษฎีสายนำสัญญาณร่วมกับวงจรแปลงแอดมิตแตนซ์ โดยในที่นี้ ย่านความถี่ต่ำ 800 – 900 MHz จะถูกกำหนดเพื่อใช้งานรองรับโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ CDMA ของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และย่านความถี่สูง 2.3 – 2.7 GHz จะถูกกำหนดเพื่อใช้งานรองรับโครงข่ายสื่อสารไร้สายทั้งเครือข่าย WiFi – 2.45 GHz และ WiMAX – 2.5 GHz

Thesis Title   Small Bandstop Resonator for Dual-Band Wireless Communication
Author   Worachai Srisamudkum
Thesis Advisor   Assoc. Prof. Punyawit Jamjareekul
Department   Computer and Telecommunication Engineering
Academic Year   2010

ABSTRACT

249002

This thesis proposes a concept for designing and fabrication about a compact bandstop resonator for existing dual-band wireless communication networks. This proposed bandstop resonator acts as a dual-band bandpass filter to separate widely the low and high frequency bands by using transmission lines theory and admittance inverter. The low frequency band, 800 – 900 MHz, can be served the CDMA mobile networks of CAT Telecom Public Company Limited, and the high frequency band, 2.3 – 2.7 GHz, can be served the wireless networks both WiFi-2.45 GHz and WiMAX-2.5 GHz.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเอาใจใส่และดูแลเป็นอย่างมากจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์บุญยวีร์ จามจรีกุล ซึ่งท่านคอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังๆ นอกจากนี้ กระผมใคร่ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.ชัยพร เขมะภตะพันธ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรฯ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และเอาใจใส่นักศึกษาทุกๆ คนเสมอมา

ขอขอบคุณ อ.ดร.ประศาสน์ จันทราทิพย์ และ อ.ดร.พีรเดช ฌ น่าน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ช่วยดำเนินเรื่องต่างๆ ให้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ ร่วมรุ่นทุกๆ คน ที่คอยช่วยเหลือกันมาตลอด

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัย ที่คอยให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

วรชัย ศรีสมุดคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่ ๑	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน.....	3
2. แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 เรโซเนเตอร์ที่ทำจากอุปกรณ์ RLC	4
2.2 วงจรกรองหยุดแถบที่สร้างจากเรโซเนเตอร์ยาว $\lambda/4$	8
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	14
3.1 วงจรกรองหยุดแถบที่สร้างขึ้นจากอุปกรณ์แบบลัมพ์.....	14
3.2 วงจรกรองหยุดแถบที่สร้างขึ้นจากสายนำสัญญาณยาว $\lambda_g/4$ แบบวงจรเปิด.....	16
4. ผลการศึกษา.....	22
4.1 ผลการจำลองและวิเคราะห์เรโซเนเตอร์หยุดแถบที่มีความกว้างและ ความยาวค่าต่างๆ.....	23
4.1.1 ผลการจำลองและวิเคราะห์เรโซเนเตอร์หยุดแถบ โครงสร้างใหม่กลุ่มที่ 1.....	23
4.1.2 ผลการจำลองและวิเคราะห์เรโซเนเตอร์หยุดแถบ โครงสร้างใหม่กลุ่มที่ 2.....	32
4.2 ผลการจำลองและทดสอบเรโซเนเตอร์หยุดแถบ โครงสร้างใหม่ที่นำเสนอ.....	44
4.3 นิยามค่าศัพท์ ค่าข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ และข้อสังเกตผลที่ได้จากการทดสอบ...	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุปผลการศึกษา.....	52
5.1 สรุปผลการทำงานตามขอบเขตงานวิจัย.....	52
5.2 สรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์งานวิจัย.....	52
5.3 สรุปประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย.....	53
5.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ประวัติผู้เขียน.....	56

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปค่าที่สำคัญของเรโซเนเตอร์แบบอนุกรมและแบบขนาน.....	7
4.1 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 25 mm.....	25
4.2 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 25 mm.....	26
4.3 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 24 mm.....	28
4.4 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 24 mm.....	29
4.5 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 24 mm.....	30
4.6 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 23 mm.....	31
4.7 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.44 mm.....	33
4.8 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.44 mm.....	34
4.9 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.64 mm.....	36
4.10 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.64 mm.....	37
4.11 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.84 mm.....	40
4.12 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.84 mm.....	41
4.13 ผลการทดสอบที่มีต่อการทำงานเมื่อปรับความกว้างและความยาวของ สายนำสัญญาณ.....	43

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 (ก) เรโซเนเตอร์แบบอนุกรม RLC (ข) กราฟแสดงขนาดของอินพุตอิมพีแดนซ์.....	5
2.2 (ก) เรโซเนเตอร์แบบอนุกรม RLC (ข) กราฟแสดงขนาดของอินพุตอิมพีแดนซ์.....	7
2.3 วงจรกรองหยุดแถบหรือวงจรกรองผ่านแถบ โดยใช้เรโซเนเตอร์ที่ทำจาก สายนำสัญญาณที่ต่อขนานกัน ไปเรื่อยๆ.....	9
2.4 วงจรเทียบเท่าสำหรับวงจรกรองหยุดแถบของภาพที่ 2.3.....	10
2.5 วงจรกรองหยุดแถบที่ทำจากอุปกรณ์แบบลัมพ์.....	11
2.6 วงจรกรองหยุดแถบหรือวงจรกรองผ่านแถบ โดยใช้เรโซเนเตอร์ที่ทำจาก สายนำสัญญาณที่ต่อขนานกัน ไปเรื่อยๆ.....	12
3.1 วงจรกรองหยุดแถบที่สร้างขึ้นจากอุปกรณ์แบบลัมพ์.....	14
3.2 ค่า Return Loss (S_{11}) และค่า Insertion Loss (S_{21}) ที่ได้จากการจำลองวงจรหยุดแถบ ที่สร้างขึ้นจากอุปกรณ์แบบลัมพ์.....	15
3.3 เรโซเนเตอร์หยุดแถบที่ทำจากสายนำสัญญาณที่ยาว $\lambda_g/4$ แบบเป็นวงจรเปิด.....	16
3.4 ค่า Return Loss (S_{11}) และค่า Insertion Loss (S_{21}) ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์ หยุดแถบที่ทำจากสายนำสัญญาณที่ยาว $\lambda_g/4$ แบบเป็นวงจรเปิด.....	17
3.5 เรโซเนเตอร์หยุดแถบที่ทำจากสายนำสัญญาณที่ยาว $\lambda_g/4$ แบบเป็นวงจรเปิด ที่เป็นโครงสร้างใหม่ที่ปรับปรุงให้ดีขึ้นจากภาพที่ 3.4.....	18
3.6 วงจรเทียบเท่าภาพที่ 3.5 ที่สร้างจากเรโซเนเตอร์และวงจรแปลงแอดมิตแตนซ์.....	19
3.7 สายนำสัญญาณยาว $\lambda_g/4$ ที่ต่ออยู่กับโหลด (เรโซเนเตอร์ LC ที่ต่ออนุกรมกัน).....	19
3.8 วงจรเทียบเท่าภาพที่ 3.7 เสมือนเป็นเป็นเรโซเนเตอร์ LC ที่ต่อขนานกัน.....	20
3.9 วงจรเทียบเท่าภาพที่ 3.6 ที่ได้จากการใช้เรโซเนเตอร์และอาศัยวงจรแปลง แอดมิตแตนซ์.....	20
3.10 ค่า S_{11} และค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หยุดแถบโครงสร้างใหม่ที่ได้รับ เหมือนกับภาพที่ 3.6.....	21
4.1 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หยุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 25 mm.....	24
4.2 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หยุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 25 mm.....	25

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.3 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 24 mm.....	27
4.4 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 24 mm.....	28
4.5 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 23 mm.....	30
4.6 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีความยาว TL2 คงที่ เท่ากับ 23 mm.....	31
4.7 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.44 mm.....	33
4.8 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.44 mm.....	34
4.9 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.64 mm.....	36
4.10 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.64 mm.....	37
4.11 ค่า S_{11} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.84 mm.....	39
4.12 ค่า S_{21} ที่ได้จากการจำลองเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่ TL4 และ TL7 กว้างคงที่ เท่ากับ 2.84 mm.....	40
4.13 ขนาดความกว้างและความยาวของเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่มีโครงสร้างใหม่ ที่นำเสนอ.....	43
4.14 ภาพถ่ายของเรโซเนเตอร์หุุดแถบที่สร้างขึ้นบนแผ่นวงจรพิมพ์ FR-4.....	44
4.15 ภาพถ่ายของเครื่องเน็ตเวิร์กอนาลิเซอร์ (Network Analyzer) HP8753E.....	45

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.16 ภาพถ่ายเหตุการณ์ต่างๆ ในขณะที่ทำการทดสอบเรโซเนเตอร์หยุดแถบ ที่นำเสนอ.....	46
4.17 ภาพถ่ายเหตุการณ์ต่างๆ ในขณะที่ทำการทดสอบเรโซเนเตอร์หยุดแถบ ที่นำเสนอ (ต่อ).....	47
4.18 ค่า Return Loss (S_{11}) ที่ได้จากการจำลองและวัดเรโซเนเตอร์หยุดแถบที่นำเสนอ....	47
4.19 ค่า Insertion Loss (S_{21}) ที่ได้จากการจำลองและวัดเรโซเนเตอร์หยุดแถบที่นำเสนอ..	48